

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ τῆς Παιδείας ὡς ἐπὶ κατ' ἐξοχὴν παιδικῶν περιοδικῶν σύγγραμμα, ἐπιθεὶς πρῶτον εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίαις, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀναγνωσθῆναι ἄριστον καὶ χραιομιάτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίαι δραχμῆς 100. Ἐξέμνηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Διήμερον γράσει διατίμη. 50.— Ἀμερικῆς Δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ἑλλων ἐν γένει τῶν ἑλλων Κρατῶν σελίνια 10.

*Ἐξέμνηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ Τῶ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουσι τὴν 1ην οἰουθῆτος μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἘΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

*Ὁδὸς Ἐρμούδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Πορίδος Β'.—Τόμος 38ος

Ἀθήναι 14 Φεβρουαρίου 1931

Ἔτος 68ον.—Ἀριθ. 11

ΜΑΡΓΙΤΤΑ

(ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΟΥ ΑΝΤΕΡΣΕΝ)

Ἡ Μαργίττα ἦταν τὸ μόνο ἀνθρώπινο πλάσμα, ποὺ ζοῦσε στὸ κομψὸ καὶ καθάριο σπιτάκι, ποὺ εἶχαν χτίσει κοντὰ στὸ ἀρχοντικὸ, γιὰ τίς κόττες καὶ τίς πάπιες. Τὸ σπιτάκι αὐτὸ βρισκόταν στὴ θέση τοῦ παλιοῦ πύργου, ποὺ τώρα πιά τὸν εἶχαν γκρεμίσει. Κοντὰ στὴν αὐλὴ ἦταν μιὰ συστάδα ἀπὸ δέντρα καὶ θάμνους. Σ' ἄλλους καιροὺς, ἦταν ἐκεῖ ἕνας ὄρειος κήπος ποὺ φτανε ὡς τὴ λίμνη. Κι' ἡ λίμνη τώρα εἶχε γίνει βάλτος.

Κουρούνες καὶ καλιακούδες πετοῦσαν μέσα στὰ γέρινα δέντρα. Ἦταν ἀφθονοί, κι' ἔσαν κανένας κυνηγὸς τίς σημάδευε, δὲν ἐφεύγαν. Ξεφύτρωναν ἀπὸ παντοῦ κοπάδια-κοπάδια κι' ὁ οὐρανὸς γινόταν μαυρὸς. Κι' οἱ φωνὲς καὶ τὰ κρά-κρά ἀκούγονταν ὡς κάτω στὸ κοτέτσι, ἔπου ἡ Μαργίττα καθόταν μοναχὴ. Κλωσούποια καὶ παππάκια χοροπηδοῦσαν πάνω, στὰ τσόκαρα τῆς. Ἦξερε τὴν ἱστορία κάθε κόττας καὶ κάθε πάπιας, ἀπὸ τὴ στιγμή, ποὺ εἶχαν βγεῖ ἀπὸ τ' ἀγό, κι' ἦταν περήφανη γιὰ τὸ κοπάδι τῆς καὶ γιὰ τὸ ὄρειο σπιτάκι, ἔπου στεγαζόταν. Ἰπῆρχε ἐκεῖ μιὰ καμαρούλα καθάρια καὶ ταχυκὴ, ὅπως τὴν ἤθελε ἡ κυρὰ τῆς ἢ ἀρχόντισσα, ποὺ συχνὰ ἐρχόταν καὶ τὴν ἐδειχνε στοὺς ξένους τῆς, ἀνθρώπους τῆς ἀρχοντιάς καὶ τῆς ἀριστοκρατίας.

Στὴν καμαρούλα ἦταν ἕνα ντουλάπι, μὲ πολυθρόνα κι' ἕνα κομψὸ, ἔπου βρισκόταν γιὰ στολίδι μιὰ πλάκα ἀπὸ γυαλισμένον χάλκιμον, μὲ τὴ λέξη «Γκρούμπε» χαραγμένη ἀπάνω: ἦταν τὸνομα τῆς παλιάς κι' εὐγενικῆς οἰκογένειας, ποὺ κατεῖχε ἄλλοτε τὸν πύργο κι' ὅλο τὸ χτῆμα. Τὴν πλάκα τὴν

εἶχαν βρεῖ στὸ χῶμα, ἔσαν ἔσκαβαν γιὰ νὰ χτίσουν τὸ σπιτάκι. Ὁ σκευοφύλακας δὴλῳσε πὺς δὲν εἶχε ἄλλη ἀξία, παρὰ μόνο γιὰ ἐνθύμιον τῶν παλιῶν καιρῶν. Ὁ σκευοφύλακας αὐτὸς ἤξερε καλὰ τὴν ἱστορία τοῦ πύργου κι' ἔλιων τῶν περιχώρων, ἀπὸ τὴν πρὸ ἀρχαία ἐποχὴ. Ἀὐτὰ ποὺ ἤξερε τὰ εἶχε διαβάσει, στὰ βιβλία, καὶ φύλαγε μάλιστα ἀποσπάσματα ἀπὸ τὰ βιβλία αὐτὰ μέσα σ' ἕνα συρτάριον.

Ὅμως μέσα στὸ δάσος ἦταν μιὰ γριά κουρούνα, ποὺ ἤξερε πρὸ πολλὰ ἀπ' αὐτὸν, καὶ συχνὰ διηγόταν περιέργως ἱστορίες, ἀλλὰ τίς διηγόταν στὴ γλῶσσα

τῆς, δηλαδὴ στὴ γλῶσσα τῶν πουλιῶν, κι' ὁ σκευοφύλακας δὲν τὴν καταλάβαινε ὅσο σπουδασμένος κι' ἂν ἦταν.

Στὶς ζεστὲς καλοκαιρινὲς μέρες, οἱ ἀχνες ποὺ ἀνέβαιναν ἀπὸ τὸ βάλτο, σχημάτιζαν πίσω ἀπὸ τὰ γέρινα δέντρα μιὰ ἀσπρη καταχνιά, ποὺ ἀπὸ μακριὰ τὴν περνοῦσε κανεὶς γιὰ λίμνη. Αὐτὸ τὸ φαινόμενο τὸ παρατήρουσε κανεὶς ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ ὁ ἱππότης Γκρούμπε ζοῦσε ἀκόμα, κι' ὀφωνόταν ἀκόμη ὁ ἱπποτικὸς πύργος μὲ τοὺς κοκκινωποὺς ψηλοὺς τοίχους του. Μετὰ τὴν κινητὴ γέφυρα, περνοῦσε κανεὶς κάτω ἀπὸ ἕνα πύργο, ποὺ ὀδηγοῦσε σ' ἕνα μακρὸ πλακόστρωτο διάδρομον, καὶ στὴν ἀκρὴ ἀπαντοῦσε τὰ διαμερίσματα τῶν ἀρχόντων. Τὰ παράθυρα ἦταν στενὰ μὲ τζαμάκια πολὺ μικρὰ, ἀκόμη καὶ στὴ μεγάλη σάλα τοῦ χοροῦ.

Ὅσο θυμᾶται ἀνθρώπος, στὴν ἐποχὴ τοῦ τελευταίου Γκρούμπε, χορὸς δὲν ἐδόθηκε σ' αὐτὴ τὴ σάλα. Ὡστόσο βρισκόταν ἀκόμη ἕνα παλιὸ ταμπουρίνο καὶ ἕνας ἀσκαυλὸς, ποὺ τάπαιζαν ἄλλοτε στοὺς χοροὺς. Βρισκόταν ἀκόμα ἕνα μεγάλο, ὁμορφοσκαλισμένον μπαούλο, ἔπου φύλαγαν κρεμμύδια καὶ σπόρους ἀπὸ σπᾶνια λουλούδια. Ἡ κυρὰ Γκρούμπε ἀγαποῦσε, βλέπετε, τὰ φυτὰ καὶ καλλιεργοῦσε κάθε λογῆς λουλούδια καὶ δειντράκια.

Ὁ ἱππότης ὁμοῦς προτιμοῦσε νὰ τρέχη μὲ τ' ἀλογὸ τοῦ δάσος καὶ νὰ κυνηγᾷ ἀγριόχοιρους καὶ λύκους. Ἡ μικρὴ του κόρη, ἡ Μαρία, τὸν συνόδευε πάντα ὡς ἕνα σημεῖο τοῦ δρόμου. Πέντε χρονῶν μικρούλα, στεκόταν ἴσια καὶ περήφανη πάνω σ' ἀλογὸ τῆς καὶ κοιτάζε θαρρετὰ τριγύρω τῆς μὲ τὰ μεγάλα μαδρα τῆς μάτια. Ἐδωχάριστήσῃ τῆς ἦταν νὰ τινάζῃ τὸ μαστίγιον πάνω στὰ σκυλιὰ τοῦ κυνηγιοῦ. Ὁ πατέρας τῆς ὁμοῦς θὰ προτιμοῦσε νὰ τὸ τινάζῃ πάνω στὰ

Ἡ Μαργίττα καθόταν στὸ κοτέτσι μοναχὴ. (Σελ. 121, στ. α'.) προτιμοῦσε νὰ τὸ τινάζῃ πάνω στὰ

χωριατόπουλα, που έτρεχαν για να έδωσαν τους άρχοντες όταν περνούσαν.
Κοντά σε άρχοντικό, ζούσε μέσα σε ένα καλύβι ένας χωριάτης που είχε ένα γιό στην ηλικία της μικρής άρχοντοπούλας, που τον έλεγαν Σόβερν. Ο μικρός ήξερε μια χαρά να σκαρφαλώνει στα δέντρα, κι η κόρη του άρχοντα τον έβαζε να ανεβαίνει για να της σώσει φω-

«Ήταν ένας ώριμος κήπος που έφτανε ως τη λίμνη...» (Σελ. 121, στ. α.)

λιές από πουλιά. Τα κακόμοιρα τα πουλιά, οι γονείς των μικρών, φώναζαν με δλα τους τα δυνατά. Μια φορά ένα μεγάλο κοράκι χτύπησε για καλά το παιδί στο μάτι. Έτρεξε αίμα, αίμα πολύ κι έδωκε νόμισαν πως το παιδί θα στραβωνόταν. Αλλά στο τέλος έγιανε

Η Μαρία, η κόρη του άρχοντα, τον έλεγε Σόβερν με ο υ. Αυτό ήταν μεγάλη εύνοια κι ωφέλησε πολύ τον Ζόν, τον πατέρα του Σόβερν.

Μια μέρα είχε κάμει κάποιο σφάλμα και τον καταδίκασαν να ανεβεί στο ξύλινο άλογο. Το «άλογο» αυτό βρισκόταν στη μέση της αύλης. Το άποτελοσαν τέσσερα ξύλα, που παρίσταναν τα πόδια, και από πάνω ένα πέμπτο πιδ μεγάλο που παρίστανε τη ράχη του ζώου. Σε αυτό υποχρεώθηκε να καθαικτικέψη και του κρέμασαν βάρη από τα πόδια για να υποφέρη και να μη μπορεί να σαλέψη. Πονούσε λοιπόν ο δυστυχισμένος και βογγούσε. Ο Σόβερν έκλαιγε και παρακαλούσε τη μικρή να μεσολαβήση γι' αυτόν. Η μικρή τότε πρόσταξε άμέσως να κατεβάσουν από το άλογο τον πατέρα του Σόβερν της, κι επειδή δεν δπάκουσαν άμέσως, χτύπησε τα πόδια της και πήγε και τράβηξε από το φρέμα τον πατέρα της τον ίπποτή. Ο τι ήθελε έννοσσε να γίνη. Στο τέλος της πέρασε κι ο Ζόν έλευθερώθηκε.

Η κυρία Γκρούμπε, όταν τόμαθε, χάιδεψε τα μαλλιά της κόρης της και την κοίταξε με στοργή. Η μικρή δεν έννοωθε το γιατί.

Η Μαρία προτιμούσε να παίζη με τα σκυλιά, παρά να μένη με τη μητέρα της, που πήγαινε συχνά στον ώριμο κήπο που έφτανε ως τη λίμνη, τη σκεπασμένη με νούφαρα και άλλα νερολούλουδα. Της άρεσε αυτή η ώρατα τοποθεσία και συχνά καθόταν κάτω απ' ένα σπάνιο δέντρο, μια μαύρη βεζιά, που την είχαν φέρει από τις τροπικές χώρες και την είχαν φυτέψει παράμερα από τάλλα δέντρα, για να τη βλέπη πολύ ο ήλιος γιατί στον ίσκιο τα φύλλα της θά γινόταν και πάλι πράσινα. Σεργιανούσε και κάτω από μια σειρά καστανιές. Εκεί, καθώς και σε όλα τα δέντρα και τα χαμόδεντρα τριγύρω, ήταν ένα σωρό φωλιές: θάλεγε κανείς, ότι τα πουλιά ήξεραν πως κανείς δε θα πήγαινε κει πέρα

να ριξη τουφεκιά: η κυρία τότε άπαγορεύσει.

Η Μαρία όμως μαζί με το Σόβερν πήγαιναν κι έπιαναν τα πουλιά, και ο μικρός σκαρφάλωνε άπάνω και κατέβαζε πουλάκια, που άκόμη τα φτερά τους δεν είχαν φυτρώσει. Οι γονείς και τάλλα πουλιά φτερούγίζαν έδω και κει και φώναζαν με θυμό και με άγωνία, και γινόταν τότε σωστό πανδαιμόνιο από φωνές πουλιών.

— Μά τί κάνετε κει, καλά μου παι-

«Τον καταδίκασαν να ανεβεί στο ξύλινο άλογο...» (Σελ. 121, στ. γ.)

διά: είπε η καλή κυρία, καθώς άκουσε μια μέρα το θόρυβο. Αυτό είναι κρίμα στο Θεό.

Ο Σόβερν έμεινε σαστισμένος και άμύλητος. Η μικρή δεσποινίς κοίταξε μια στιγμή χάρη, αλλά άμέσως σήκωσε πάλι το κεφάλι και άπάντησε με ύφος σκληρό και λιγόλογο:

— Ο μπαμπάς μουδωσε την άδεια. — Κρά, κρά! Άς φύγουμε από δω! φώναζαν τα μεγάλα μαύρα πουλιά, και έλο τα κοπάδι φτερούγισε μακριά.

Την άλλη μέρα όμως ξαναγύρισαν ελα μαζί: τόσο πολύ άγαπούσαν το μέρος αυτό, όπου είχαν ζήσει από παιπού σε πατέρα.

Η καλή κι εύγενική κυρία δεν έμεινε πολύ καιρό σε άρχοντικό της. Ο Θεός την κάλεσε κοντά του στον ουρανό, όπου ήταν περισσότερο η πατρίδα της παρά στον παλιό φεουδαλικό πύργο.

Όταν πήγαν το σωμα της στην εκκλησιά, ενώ οι καμπάνες χτυπούσαν λυπητερά, τα μάτια όλων των φτωχών γέμισαν δάκρυα, γιατί ήταν πάντα καλή για όλους.

Όταν έφυγε αυτή, κανείς δε φρόντισε πια για τον κήπο και τα λουλούδια: έ κήπος γέμισε βότους και άγριάδες.

Ο άφέντης Γκρούμπε ήταν σκληρός άνθρωπος, καθώς έλεγαν. Η κόρη του όμως, αν και τόσο μικρή, ήξερε να τόν μερεθεί. Όταν του ζητούσε κάτι, στο τέλος γελοούσε και της έκανε πάντα το χατήρι. Τώρα ήταν δώδεκα χρονών κι είχε γίνει ψηλή και γερή κοπέλλα. Όταν κοιτούσε με τα μαύρα της μάτια τους ανθρώπους, το βλέμμα της τους περνούσε πέρα-πέρα. Ανέβαινε σε άλογο σαν άντρας και σημάδευε σαν τον καλύτερο κυνηγό.

Μια μέρα ήλθαν επισκέπτες, οι πιδ εύγενικοί επισκέπτες που μπορεί κανείς να δεχτή. Ένας νεαρός βασιλιάς κι ο εύνοσούμενός του Ούλρικ - Φρέδερικ - Γκίλδενλόου. Θάμχαν μερικές μέρες στο παλάτι του άρχοντα Γκρούμπε, για να κυνηγήσουν έναν άγριο χοιρο.

Ο Γκίλδενλόου κάθισε στο τραπέζι πλάι στη Μαρία και θέλησε να τη φιλήση οα να ήταν συγγενείς. Η μικρή όμως τουδωσε ένα μπάτσο κι έδωκε έβαλαν τα γέλια, κι ο βασιλιάς είπε ότι η μικρή είναι ένα χαριτωμένο άγριμ.

Μά πιδ άστείο ήταν, πέντε χρόνια άργότερα, όταν η Μαρία ήταν δεκαεπτά χρονών, κι ο άρχοντας Γκίλδενλόου έστειλε ταχυδρομό μ' ένα γράμμα, όπου ζήτησε τα χέρι της άρχοντοπούλας.

— Είναι ο πιδ εύγενικός απ' όλους τους άρχοντες του βασιλείου, είπε ο άρχοντας Γκρούμπε στην κόρη του. Πρέπει να το σκεφθής.

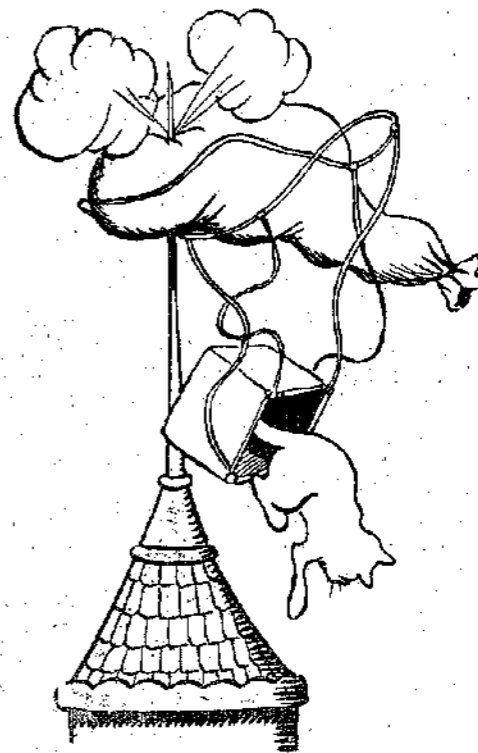
— Δέ δίνω πεντάρα γι' αυτόν, είπε η Μαρία.

— Ωστόσο, τίποτα δεν ταίριαζε πιδ πο-

ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΕΝΟΣ ΓΑΤΟΥ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΑ'

Άεροναύτης κι' εγώ μια φορά! Χωρίς να ξέρω τί μου γίνεται, να βρεθώ άξαφνα, όλομόναχος, στο σκαφίδι ενός μπαλλονιού, που άντι να το διευθύνω, να με διευθύνη!

Άπό το φόβο μου, δεν είχα δύναμη ούτε να νιαουρίσω. Όσοι μ' έβλεπαν από κάτω, θά θαύμαζαν... τη γεναιότητά μου. Και γι' αυτό βέβαια χειροκροτούσαν τόσο πολύ.

Σε λίγες όμως στιγμές, δεν έβλεπα κανέναν από τη γή και δεν άκουγα τίποτα. Βρισκόμουν στα σύννεφα, στα ουράνια. Μά και κανέναν, υποθέτω, από τη γή δεν θά μ' έβλεπε, εκτός πια αν είχε τηλεσκόπιο.

Και τώρα, ως πού θάνέβαινα; ως πού θά έφτανα; κι' από πόσα μέτρα ύψος θά γκρεμιζόμουν; Άπό χίλια; από δυο χιλιάδες; από πέντε χιλιάδες;... Άλλιμονό μου!

Η καρδιά μου χτυπούσε, τατιά μου βούιζαν. Έκλεισα τα μάτια μου από τη ζάλη και περιμένα... το θάνατο μου.

Άξαφνα έννοιωσα πως κατέβαινα.

Ναι. Το μπαλλόνι, που ήταν γεμάτο γκάσι, είχε άρχισι να ξεθυμαίνη, να ξεφουσκώνη και να κατεβαίνη.

Κατεβαίνοντας έτσι, βρήκε τη μύτη ενός άλεξιμέρανου, σε μια υπερύψηλη καμινάδα, που το τρύπησε και το σούβλισε σαν κοτόπουλο.

Μπαρά! άκούστηκε ένας φοβερός κρότος. Δηλαδή μόνο εγώ θά τον άκουσα εκεί-πάνω. Το μπαλλόνι έσκασε, το σκαφίδι με την έκρηξη άναποδογυρίστηκε

κι' ο δυστυχισμένος άεροναύτης βρέθηκε στον άέρα κι' άρχισε να πέφτη σαν τόπι.

Τί τούμπες ήταν εκείνες που έκανα! Τί βόλτες ήταν εκείνες που έπερνα! Πότε έπερτα με το κεφάλι ψηλά και με την ουρά κάτω, πότε με τη μά μπάντα, πότε με την άλλη, και πότε με το κεφάλι κάτω... Ζαλίζομαι κι' άνατριχιάζω και μόνο πού το συλλογιέμαι...

Άλλά έμεις οι γάτοι έχουμε από τη φύση ένα προνόμιο: όταν πέφτουμε από ψηλά, απ' όσο ψηλά, τη στιγμή που πρόκειται να φτάσουμε χάρη, κάνουμε μια τελευταία τούμπα, γυρίζουμε ίσια και πέφτουμε με τα πόδια.

“Έτσι κι’ εγώ την τελευταία στιγμή γύρισα πίσω και μπράμ! Έπεσα με τα τέσσερα στο χώμα ενός περβολιού, ανάμεσα σε δυο σκυλιά, που τόσο ξαφνικά σηκώθηκαν και τρώμαξαν τα δόντια, βλέποντας άξαφνα να πέφτει μπροστά τους εν’ άσπρο πρόμαμα από τον ουρανό, ώστε τσίβαλαν στα πόδια, το ένα από δω, το άλλο από κει, σά να τα κυνηγούσαν...

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΣΚΥΛΙΑ ΚΑΙ ΛΥΚΟΙ

ΚΙΝΗΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

Το διήγημα αυτό είναι βγαλμένο από ένα μεγάλο γράμμα που μου έστειλε τελευταία η μικρή μου φίλη “Ελένη Καρώνη ή “Αστέρι της Μαρίας. Καθώς θά είδατε, μου εξιστορεί ένα τραγικό—γιά τα σκυλιά, ειδικώς, μόνο—επίσodio κυνηγιού, που συνέβη πέφου, όταν ή φίλη μου, που είχε ακολουθήσει τον πατέρα της σ’ αυτό το κυνήγι, έβω από κάποιο μακεδονικό χωριό, ήταν μόλις δεκαεπτά χρονών. Είναι λοιπόν ένα διήγημα καθαυτό εκ του φυσικού, γραμμένο, όχι γιά να δηλοσιευθή, από μια ψυχική ανάγκη που αισθάνθηκε άξαφνα ή φίλη μου στην άνομήνη του πάνω στο χρόνο. Γι’ αυτό είναι τόσο δημοφ. ζωντανό, άληθινό σπαρταριστό, και γι’ αυτό άζει να δημοσιευθή, να το απολαύσουν όλοι, όπως κι’ εγώ που το πρωτοδιάβασα. Φυσικά, ή φίλη μου έχει και το χόριο της έκφρασης, δηλαδή “γράφει όφαια”. Αμφιβάλλω όμως αν θά έγραφε ποτέ έτσι εν’ άλλο πρόμαμα που δεν της συνέβη της ίδιας, που δεν την συγκίνησε τόσο βαθιά και που θά το έγραφε μόνο και μόνο γιά να... δημοσιευθή, όπως γράφονται συνήθως τα περισσότερα που δημοσιεύονται. Αυτό σημαίνει ότι ο καλύτερος συγγραφέας είναι πάντα εκείνος που δεν το ξέρει, που δεν το φαντάζεται καν πως είναι, αλλά γράφει γιάτί αισθάνεται την ανάγκη να γράψη κάτι κι’ έτσι, χωρίς να θέλη, εκδηλώνει και το φυσικό του δώρο, άκατάλληλα σάν το πουλάκι που κελαιδεύει.—Σ. τ. Δισπλ.

“Ήταν άρχες του Γενάρη κι’ ο χειμώνας πρδ δεκαπέντε περίπου ημερών είχε εισέλθει στη χειρότερη φάση του. Και τα Χριστούγεννα κι’ ο “Άγιος Βασίλης μάς βρήκαν βλόσπρους από το άφθονο χιόνι. “Ένα βράδυ που έβω χιόνιζε άκα τάπαυστα, είχαμε μαζευτεί γύρω στο τζάκι ο μπαμπάς, ή μαμά, ο Ντάβυ κι’ εγώ, κι’ ακούγαμε τη γιαγιά, που καθόταν πρδ κοντά στη φωτιά απ’ όλους μας και μάς έλεγε διάφορες ιστορίες. “Έτσι πέρασε ή ώρα κι’ έφθασε δέκα περίπου. Τότε ή γιαγιά άφου μάς φίλησε όπως συνήθως κάθε βράδυ, μάς έστειλε να κοιμηθούμε.

“Αλλά εκείνη την ώρα κτύπησε ή πόρτα κι’ έτρεξε ν’ άνοιξω. “Ένας άνθρωπος, χωμένος σε μια χοντρή κάπα, ραντισμένη με άφθονο χιόνι, μπήκε και με μεγάλη χαρά προχώρησε πρδ το τζάκι που καθόταν άκόμη ο μπαμπάς, και με δυνατή φωνή είπε: “Αί! άφάντη, γυρίζει ο καιρός, αύριο θάβει καλή μέρα. Τι λές; πάμε κυνήγι; “Έπειτα απ’ αυτό το χιόνι, πολλά περιμένουμε.

“Ο μπαμπάς, ξέροντας από άλλες φορές πως ο δασοφύλακας—αυτός ήταν ο νυκτερινός επισκέπτης μας—έμάντευε καλά τον καιρό, και έπειδή είχε δεκαο-

κτώ ήμέρες να πάη κυνήγι, δέχτηκε μ’ ευχαρίστηση, καθώς και όλοι οι άλλοι του σπιτιού, γιάτι τον έβλεπαν να στενοχωρείται όσον καιρό δεν έβγαίνει. Πάθος κι’ αυτό.

Μόνο έμένα ή πρόταση δεν μ’ ένθουσίασε, γιάτι ή τελευταία φράση του δασοφύλακα “έπειτα απ’ αυτό το χιόνι πολλά περιμένουμε” μου έκαμε άσηχημη έντύπωση. “Ήταν σάν ένα προαίσθημα, ότι σ’ αυτό το κυνήγι θά γινόταν κάποιο κακό. Σε κανένα δεν είπα τίποτα, γιάτι φοβόμουν μή με εκλάβουν γιά φαντασιόπληκτη και ύστερική μόνο έζητησα να πώ κι’ εγώ στο κυνήγι, αλλά ο ουρανός δεν έδινε την άδεια στο άστέρι του... “Έπειδή όμως είχα πάρει την άπόφαση να μνή άφήσω μόνο τον μπαμπά, κατόρθωσα με πολλές παρακλήσεις να πάρω την άδεια, χωρίς να βρεθώ στην άνάγκη να εξωτερικεύσω τους φόβους μου. “Ο δασοφύλακας, άφου πήρε κι’ αυτός την ύπόσχεση του μπαμπά, μάς καληγύχτισε, και την άλλη μέρα ήλθε πρδ πρδ να μάς πάρη.

“Ακόμη δεν είχε χαράξει, αλλά ή μέρα φαινόταν ότι θάβει καλή. Το χιόνισμα είχε πάψει και το φεγγάρι έβγαίνει κάπου-κάπου από τα άραιωμένα σύννεφα και, ρίχνοντας το ήλαρδ φως του στη σκεπασμένη με το κρύο δρόαγο μπαμπάκι γή, έκανε τον κάμπο και τα γύρω βουνά ν’ άκτινοβολούν σάν κανένα μυθικό κάτασπρο παλάτι. “Ο ουρανός, ξάστερος πρδ το μέρος της ανατολής, μόλις ήταν λιγάκι πρδ φωτεινός από το ύπόλοιπο μέρος του.

Τέλος, φωτιζόμενοι μόνο από το φεγγάρι, ξεκινήσαμε, εγώ με τον “Έκτορα, ο μπαμπάς με τη Λίτσα και ο δασοφύλακας με τον Φόν. “Αλλά μολοντί ή παρέα μας ήταν μεγάλη—άδιάφορο αν οι μισοί ήταν ζώα, (κανά όμως ν’ άντικαταστήσουν και σωματικώς και ψυχικώς δυο ανθρώπους το καθένα)—και όλοι άνεξαρτέτως έβόδιζαν χαρούμενοι, το κακό εκείνο προαίσθημα που με είχε πιάσει, μου πλεξε φοβερά τα στήθη, κι’ έκανε την καρδιά μου να κτυπά πολύ δυνατά. Με διάφορες κακές σκέψεις, άκολουθώντας άσυναίσθητα τους προηγούμενους μου, έφθασα σ’ ένα λόφο. “Απ’ εκεί άρχισε εν’ άπέραντο δάσος από δρς. Τα σκυλιά τραβούσαν με δύναμη τις άλυσίδες τους γιά να τ’ άφήσουμε έλευθερα. Κι’ άφου, κατά συμβουλή του μπαμπά, έριξε ο δασοφύλακας δυο πυροβολισμούς στον άέρα, αν υπήρχαν εκεί κοντά λύκοι να φύγουν, άφήσαμε τα σκυλιά να τρέξουν

και, έπειδή φαίνεται είχαν άνακαλύψει ίχνη θηραμάτων, έτρεχαν με το κεφάλι κάτω και γαυγίζοντας. Σε λίγα λεπτά χάθηκαν μέσα στο δάσος και μόνο τα γαυγίσματά των άκούγαμε.

Τότε ο μπαμπάς έστειλε τον δασοφύλακα να κρυφτεί σε κάτι χαμόδενδρα και να έχη έτοιμο το δίκανο, μόλις περάση λαγός ή άλεπου κυνηγημένη από τα σκυλιά, να ρίξη. “Αφου έδιάλαξε και γιά τον έαυτό του ένα κατάλληλο μέρος, μου έδειξε και μένα μια θέση, έκατό περίπου μέτρα μακριά του, σε ύψηλότερο μέρος, γιά να είμαι άπροφυλαγμένη από τα σάγια, και μου σύστησε να κρύβουμαι γιά να μή με βλέπουν τα θηράματα. Καθώς όμως προχωρούσα γιά τη θέση μου, είδα ένα λαγό να πετιέται από κάτι κλαδιά και να πέρνει τον κατήφορο. Μόλις τον άντελήφθη, ο μπαμπάς τον πυροβόλησε και του έσπασε τα μπροστινά πόδια. “Ο λαγός, άνικανος πιά να τρέξη, έκαμε μερικά πηδήματα άκόμη και σταμάτησε. Τότε έτρεξε ο μπαμπάς, τον έπιασε ζωντανό, με φώναξε και μου τόν έδωσε να τον κρατώ.

“Όταν έφευγα πάλι γιά τη θέση μου, ή φύση όλη είχε φωτισθεί από το λυκαυγές. Τα άστρα του “Υδροχόου έδειχναν ότι ο “Απόλλων έτοιμαζόταν να κάμη άλλη μια φορά τη βόλτα του πάνω στο πύρινο άρμα του, κι’ ένα μικρό συννεφάκι έχρόσιζε από τα πρώτα του βέλη.

“Όταν έφθασα στη θέση μου κι’ έκανα να κρυφθώ, με φρίκη άναγνώρισα, στο άπάτητο άκόμη χιόνι, πατήματα λύκου και νυπές σταγόνες από αίμα που δεν είχαν στήσει βέβαια από τον λαγό που κρατούσα. Δεν είχα συνέλθει άκόμη από τον τρόμο μου, και άκουσα τάπεγνωσμένα γαυγίσματα του “Έκτορας.

“Αμέσως μια ιδέα μου πέρασε από το νοή: ότι κάποιος λύκος είχε κρυφτεί στα κλαδιά που θά κρυβόμουν εγώ, και όταν άκουσε τους πρώτους πυροβολισμούς, πήρε τον άνηφορο, και ο “Έκτωρ, άκολουθώντας τα ίχνη κάποιου θηραματος βρέθηκε κοντά του κι’ εκείνος τον άρπαξε!

Τα γαυγίσματα του “Έκτορας όλο και πρδ δυνατά γινόταν και περισσότερο άπελιστικά. Με τα μάτια της ψυχής μου είδα τον σκύλο μου να παλεύη με κείνον το λύκο. Τώρα τα γαυγίσματα άρχισαν να γίνονται άσθενέστερα και σά να συνοδεύονταν από βαθείς στεναγμούς. Γιά μια στιγμή μου φάνηκε πως έβλεπα τον “Έκτορα νεκρό πιά στο στήμα του άπαίσιου λύκου. “Η ιδέα αυτή μ’ έκανε να τρελλαθώ. “Εκλονίστηκα να πέσω. Μου ήλθε ένα είδος μισολυποθυμίας και κοίταξα άφηρημένα τα πατήματα του λύκου. “Αλλά όχι, δεν μπορούσα να συνηθίσω στην ιδέα ότι δεν θά είχα πιά τον αγαπημένο μου “Έκτορα, τον σωτήρα μου, που με είχε σώσει από τα άγρια δόντια ενός πελώριου μανδρόσκυλου, πρτιμώντας ν’ άποθάνη εκείνος γιά να σώση

ΔΑΥΙΔ ΚΟΠΠΕΡΦΗΛΔ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ από CH. DICKENS

—Συνέχεια από το προηγούμενο—

“Υστερα άρχιζει ή τραγωδία του ξύλου. “Άλλη φορά, ένα βράδυ καλοκαιριανό κάθουμαι στο θρανίο μου. “Ακούω τριγύρω μου ένα βοητό μέσα σ’ αυτά μου, σά να ήταν μεγάλες μέγες όλοι οι συμμαθηταί μου. Το κεφάλι μου βαραίνει και νυστάζω, νυστάζω άφάνταστα. Θάδινω δ,τι νάναι, γιά να μπορούσα να κοιμηθώ. Μά κοιτάζω τον κ. Κρίκλ και βάζω όλα μου τα δυνατά γιά να μείνω ζυτηνητός. Τον βλέπω όμως θαμπά, σά μέσα σε σύννεφο, να χαρακώνει όλοένα το τεράδιό του. “Υστερα, ξαφνικά-ξαφνικά, έρχεται από πίσω μου και μου δίνει ένα τρομερό χτύπημα με το ραβδί του.

“Άλλοτε πάλι, βρίσκομαι στην αυλή, και μ’ όλο που δεν βλέπω τον κ. Κρίκλ, το φάσμα του με κυνηγά σάν εφιάλτης κι’ είμαι σάν ύπνωτισμένος από το φόβο ότι κάπου κοντά ζει αυτός ο φοβερός άνηρωτος. “Αν κάνει πως βγάζει το κεφάλι του στο παράθυρο, κι’ ο πρδ τολμηρός μαθητής (έκτός μόνο από το Στίρφορδ) κόβει στη μέση την κουβέντα του και πέρνει ένα ύφος σάν πρόβατο.

Μιά μέρα, ο Τράτλ (τί στραδοκάνικο παιδί κι’ αυτός ο Τράτλ!) σπάζει ένα τζάμι από το παράθυρο με το τόπι του. Και τώρα άκόμη άνατριχιάζω, όταν σέπτομαι εκείνη τη στιγμή. Το τόπι πήδησε κι’ έπεσε πάνω στο σεπίτο κεφάλι του κ. Κρίκλ!

Δυστυχισμένο Τράτλ! Με τα ροβχα του, που πάντα του έρχόταν στενά, ήταν ο πρδ εύθυμος, με κι’ ο πρδ δυστυχισμένος απ’ όλους μας. “Έτρωγε ξύλο σχεδόν κάθε μέρα. Και κάθε μέρα μάς έλεγε πως θά γράφει στο θεο του να του παραπονεθεί ότι τον δέρνουν, και ποτέ δεν έγραφε: Σε λίγη ώρα του περνούσε, στέγνωσαν τα δάκρυά του και άρχιζε πάλι να παίζει και να γελά.

“Ο Τράτλ είχε καλή καρδιά. Θεωρούσε ότι όλοι είχαμε χρέος να άλληλούποστηρίζουμε και πολλές φορές πλήρωνε αυτός γιά τους άλλους.

Μιά μέρα, ο Στίρφορδ έσκασε τα γέλια μέσ’ στη λειτουργία κι’ ο εκκλησίας νόμισε πως ήταν ο Τράτλ και τον έβγαλε έξω. Βγήκε ο κακόμοιρος, σάν ένοχος, ενώ όλοι τον κοιτάζαμε με συμπόνια. Δέ θέλω να πω να φαναρίσει ποιος ήταν ένοχος κι’ έτσι τιμωρήθηκε σκληρά και πέρασε την άλλη μέρα στη φυλακή. “Ανταμείφθηκε όμως άρκετά, γιάτι ο Στίρφορδ δήλωσε ότι ο Τράτλ ήταν παλληκάρι, κι’ ένας τέτοιος έπαινος από το στόμα του Στίρφορδ είχε μεγάλη αξία. Πρόθυμα θά δεχόμουν κι’ εγώ να τραβήξω άλλα τόσα, γιά να πει και γιά μένα τον ίδιο λόγο.

“Ο Στίρφορδ εξακολουθούσε να με προστατεύει και ή προστασία του αυτή ήταν πολύτιμη, γιάτι κανένας δεν τολμούσε να πειράξει εκείνους που προστατεύει ο Στίρφορδ. “Απέναντι στον κ. Κρίκλ δεν τολμούσε να με υπερασπίσει, αλλά μούλεγε κάθε φορά που τις έτρωγα:

—Και μένα Κόππερφηλδ, δεν έχεις τουπέ. Κάθεσαι σάν κακομοίρης και σε δέρνουν. Σήκη λιγάκι το κεφάλι σου! “Η άστυργάτης του κ. Κρίκλ είχε εν’ άπροσδόκητο καλό αποτέλεσμα: μια μέρα, ο διευθυντής βρήκε ότι ή έπιγραφή μου τον έμπόδιζε να με δέρνει όπως ήθελε, την τράβηξε, την έβγαλε και δεν την ξαναείδα πιά.

Κάτι άλλο βοήθησε γιά να γίνουμε πρδ πολύ φίλοι με τον Στίρφορδ: “Ένα πρδ, καθώς μιλούσαμε στο διάλειμμα, του είπα ότι κάποιος ή κάτι (δδ θυμολμαι πιά τί άκριβώς ήταν) έμοιαζε με κάποιον ή με κάτι, που είχα διαβάσει σ’ ένα μυθιστόρημα, από εκείνα που βρίσκονταν στο σπίτι μας στο Βλίτερστον. “Ο Στίρφορδ δεν άπάντησε διόλου. “Αλλά το βράδυ, την ώρα που πλάγιαζα, μου είπε:

—Δε μου λές, Κόππερφηλδ, τήχεις μαζί σου αυτό το βιβλίο;

—“Όχι, του άπάντησα.

Και τότε διηγήθηκα πως το είχα διαβάσει στην καμπαούλα μου, στο σπίτι της μητέρας μου.

—Τή θυμάσαι αυτή την ιστορία; με ρώτησε ο Στίρφορδ.

—“Ω, βέβαια! του άπάντησα.

—“Ακου να σου πώ, Κόππερφηλδ. Θά μου τα διηγήσεις όλα με τη σειρά. “Έμένα άργει να με πάρει ο ύπνος κάθε βράδυ, και θά καθόμαστε να μου τα λές. Αυτό με καλόκαψε πάλι και το ίδιο βράδυ βάλαιμε σ’ ένεργεια το σχέδιο. Διηγώμουν όσο μπορούσα καλύτερα τις ιστορίες, που είχα διαβάσει, και φαίνεται ότι το ύφος μου άρρεσε στο μεγάλο μου φίλο, γιάτι με άκουγε με προσοχή και κάθε τόσο έλεγε: “Μπράβο, μπράβο!» Μά ήταν και βραδυές που νύσταζα και τα βλέφαρά μου βάραιναν σά μολύδι, κι’ όμως καθόμουν κι’ έλεγα ιστορίες, γιάτι δε μου περνούσε βέβαια από το μυαλό να δυσαρεστήσω το Στίρφορδ και να χάσω τη φίλια του.

“Άλλωστε είχα την άνταμείβή μου: ο Στίρφορδ μου έλυσε τα προβλήματα και με βοήθησε στην εξήγηση, κι’ έτσι έβγαينا κερδισμένος από αυτή τη συναλλαγή.

* * * “Η Πέγκοττι μου είχε ύποσχεθεί πως θά μου γράψει. Το γράμμα λοιπόν αυτό ήρθε σε λίγες εβδομάδες, μαζί μ’ ένα γλυκό, ένα καλάθι πορτοκάλια και δυο

(Το τέλος στο ερχόμενο)

ΚΑΘΗ ΚΑΡΩΝΗ (“Αστέρι της Μαρίας)

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΑΣ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ὑπὸ ΑΝΑΤΟΛΕ FRANCE

Ζ'

ΟΙ ΚΟΥΚΛΕΣ

Πέντε ἡ ὥρα. Ἡ δεσποινίδα Κατερίνη δέχεται τίς κουκλες της. Εἶναι ἡ μέρα ποὺ δέχεται.

Οἱ κουκλες δὲ μιλοῦν. Τὸ μικρὸ Ἀγαθὸ Πνεῦμα ποὺ τοὺς χάρισε τὸ χαμόγελο, δὲν τοὺς χάρισε δυστυχῶς καὶ τὴ λαλιά. Κι' αὐτὸ τὸ κάμε γιὰ τὸ καλὸ τοῦ κόσμου. Γιατί, ἂν μιλοῦσαν κι' οἱ κουκλες, ἄλλο δὲ θ' ἀκούγαμε παρὰ τὴ φλυαρία τους.

Ὡστόσο ἡ συντροφιά εἶναι ἀρκετὰ ζωηρή. Ἡ δεσποινίδα Κατερίνη μιλεῖ γιὰ τίς ἐπισκέπτριές της καθὼς καὶ γιὰ λογαριασμό της. Κάνει λοιπὸν μόνη της τίς ἐρωτήσεις καὶ τίς ἀπαντήσεις:

- Τί κάνετε, κυρία;
- Πολὺ καλὰ, κυρία. Χτὲς ποὺ πήγαινα νὰ ψωνίσω γλυκὰ, ἔσπασα τὸ χέρι

στρατηγός, μὲ πρίγκηπες, μὲ ζαχαροπλάστες!

— Εἶστε πολλὴ ὡραία σήμερα, ἀγαπητή μου.

— Καλακαίρι πιά, ἔ;

— Ναί, ἀλλὰ εἶναι κρύμα ποὺ χιονίζει.

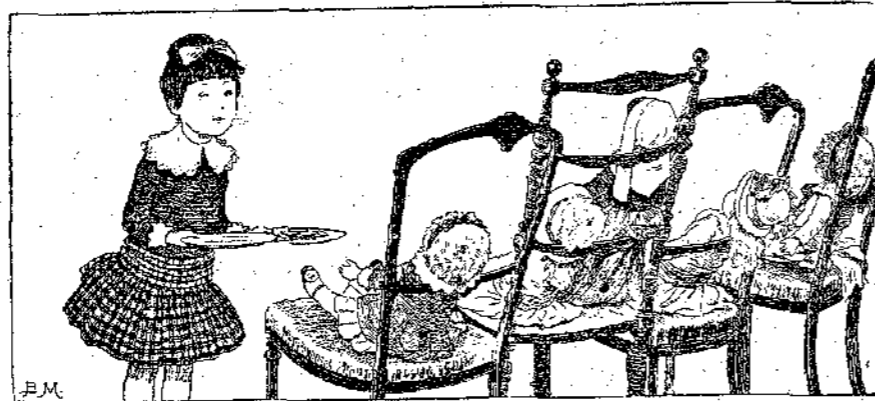
— Ἐμένα μ' ἀρέσει τὸ χιόνι, γιατί εἶναι τόσο πολλὸ ἄσπρο!

— Ἀ, ὑπάρχει, ἔξερете, καὶ μαθρο χιόνι.

— Ναί, μὰ αὐτὸ εἶναι τὸ χιόνι τῶν Ἀραπάδων.

Τὴ ὡραία συζήτηση. Ἡ δεσποινίδα Κατερίνη δὲν ἀφίνει τὴ συζήτηση νὰ σβύσῃ. Κι' ὅμως ἐγὼ θὰ τὴ μαλώσω γιὰ κάτι: μιλεῖ ὅλη τὴν ὥρα μὲ τὴν ἴδια ἐπισκέπτρια, μιὰ ἄμορφη μὲ ὡραίο φέρεμα.

Αὐτὸ δὲν εἶναι σωστό. Μία καλὴ οἰκοδέσποινα, χρωστὰ νὰ περιποιητῆται τὸ

Ἡ δεσποινίδα Κατερίνη δίνει τσάι στίς ἐπισκέπτριές της... (Σελ. 126, στ. γ')

μποτίλλιες γλυκὸ κρασί. Ἐθδὲς μόλις ἔλαθα αὐτοὺς τοὺς θησαυρούς, ἀμέσως τοὺς ἔπλωσα φυσικὰ μπροστὰ στὰ πόδια τοῦ Στίρφορντ, καὶ τὸν παρακάλεσα ν' ἀναλάβει καὶ πάλι τὴ διανομὴ τους.

— Ἄκου νὰ σοῦ πῶ, Κόμπερφηλντ, εἶπε, θὰ φυλάξουμε τὸ κρασί, γιὰ νὰ δροσιζόμεθα τὴν ὥρα ποὺ θὰ μᾶς διηγῆσαι τίς ἱστορίες σου.

Πῆρε λοιπὸν τίς δύο μποτίλλιες καὶ τίς ἔκρυψε σ' ἓνα σεντούκι δικό του, κι' ἀπὸ ἐκεῖ τίς ἔβγαζε πολλές φορές καὶ πίναμε λίγες γουλιές τὴν ὥρα ποὺ τούλεγα τίς ἱστορίες μου. Προπάντων φροντίζε γιὰ μένα, γιατί ἀπὸ τὸ λέγε-λέγε ἡ φωνή μου γινόταν βραχνή, καθὼς μούλεγε. Κι' ἐγὼ πιά ἀίσθανόμουν, τὴ βαθέτερη εὐγνωμοσύνη.

Οἱ ἱστορίες μᾶς ἔφαγαν κάμποσο καιρὸ καὶ τὸ κρασί βιάστηκε ἄλλον τόσο.

Ὁ καίμενος ὁ Τράτλ (ἔταν τὸν θυμοῦμαι, μωρδεταὶ νὰ γελοῦ καὶ νὰ κλαίω μαζί!) ἔπαιξε τὸ ρόλο τοῦ «χοροῦ» στ' ἀρχαία δράματα: πότε σπάραιζε ἀπὸ τὰ γέλια στὰ ἀστεῖα μέρη, πότε ἀφινε κάτι τραγικώτατα ἐπιφωνήματα. Μία φορὰ μάλιστα, τὴ στιγμὴ ποὺ διηγόμουν κάποιο φόνου, ἔβγαλε τέτοιες φωνάρες, ποὺ τὸν ἀκούσε ὁ κ. Κρίκλ καὶ μπήκε μέσα στὸ θάλαμο σὰ σίφουνας καὶ σοῦ τὸν ἄρπαξε καὶ τοῦ μέτρησε τὰ πλευρὰ μὲ πολλὴ ὄρεξη. Συνειθισμένα πράγματα γιὰ τὸν Τράτλ!

Ὅπως νάναι, αὐτὲς οἱ βραδυές, ἔπου ἔβλεπα τοὺς φίλους μου νὰ κρέμονται ἀπὸ τὸ στόμα μου, μ' ἔκαναν νὰ φαντάζομαι τὸν ἑαυτὸ μου ἀρκετὰ σπουδαῖο καὶ μοῦδιναν πολὺ θάρρος κι' εὐχαρίστηση.

Ὅσο γιὰ μὀρφωση, περιττὸ νὰ πῶ, ὅτι σ' ἓνα σχολεῖο, ἔπου βασιλεύε τὴση ἀκλῆρότης καὶ ἔπου ἔπεφτε τόσο ξύλο, δὲν κινδυνεύαμε νὰ μάθουμε καὶ πολλὰ πράγματα, δὴν ἄξια κι' ἂν ὑποθέσουμε πὼς εἶχε ὁ διευθυντής μας. Γενικά, οἱ μαθητὲς τῆς Σχολῆς Σάλεμ ἦταν «κούτσουρα». Ἐτρωγαν τόσο ξύλο καὶ περνοῦσαν τόσο βιάσανα, ὥστε δὲ μπορούσε πιά νὰ μένει ὄρεξη γιὰ μαθήματα.

Ὡστόσο, ἐμένα μ' ἔσπρωχνε ὁ Στίρφορντ νὰ διαβάζω καὶ νὰ μαθαίνω, καὶ μπορῶ νὰ πῶ ὅτι μάθαινα κάτι ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ. Αὐτὸ ὅμως ἐγνοεῖται ὅτι δὲ μὲ γλύτωνε ἀπὸ τὸ ξύλο κι' ἀπὸ τίς τιμωρίες. Τὸ ξύλο, τὸ κλάμμα κι' ὁ πόνος ἦταν ἐκεῖ μέσα ὁ καθημερινὸς κανόνας, ὁ ἀέρας ποὺ ἀνασαίναμε, ἡ ζωὴ μας ἡ ἴδια.

Κι' ὁ κ. Μέλ μὲ βοήθησε πολὺ νὰ διαβάζω καὶ νὰ μαθαίνω. Μοῦδειχνε πολλὴ ἀγάπη, ποὺ τὴ θυμοῦμαι πάντα μ' εὐγνωμοσύνη. Θύμινα μάλιστα νὰ βλέπω ὅτι ὁ Στίρφορντ τὸν περιφρονῶσε συστηματικὰ καὶ δὲν ἀφινε εὐκαιρία νὰ μὴ τὸν πληγῶσῃ.

(Ἀκολουθεῖ)

μου, μὰ σήμερὰ, εὐτυχῶς, ἐγινε καλὰ.

- Ἀ, τί καλὰ!
- Καὶ τί κάνει ἡ κόρη σας;
- Ἀχ, ἔχει κοκκίτη!
- Ἀχ, τί λέτε! Βήχει πολὺ;
- Ὅχι, ἔχει κοκκίτη δίχως βήχα.
- Ἐξερете, κυρία, τὴν περασμένη βδομάδα ἔκαμα ἄλλα δύο παιδιὰ.
- Ἀλήθεια: Ὡστε ἔχετε τώρα τέσσαρα;
- Τέσσαρα, πέντε, δὲ θυμοῦμαι πιά.
- Ἄμρ ἔχει κανεὶς τόσα, τὰ μπερδεύει.
- Τί ὡραία ἡ τουαλέττα σας!
- Ἀ, ἔχω ἄλλες καλύτερες στὸ σπίτι.
- Πηγαίνετε στὸ θέατρο;
- Κάθε βράδυ. Χτὲς ἤμουν στὴν Ὀπερα. Ἐξερете ὅμως ὁ Φασουλῆς δὲν ἔπαιξε, γιατί τὸν ἔφαγε ὁ λύκος.
- Ἐγὼ, ἀγαπητή μου, πήγαίνω κάθε μέρα στὸ χορὸ.
- Εἶναι πολὺ διασκεδαστικό, ἔ;
- Ἀχ, ναί! Φορῶ μπλὲ φόρεμα καὶ χορεῦω μὲ τοὺς καλύτερους κυρίους: μὲ

ἴδιο ὄλες τίς καλεσμένες της. Μάλιστα πρέπει νὰ δείχνει κάποια προτίμηση στίς πιδ ταπεινὲς καὶ τίς λιγώτερο εὐτυχησμένες. Ἄμα εἶναι κανεὶς δυστυχισμένος, πρέπει νὰ τοῦ δείχνουμε καλωσύνη καὶ νὰ τοῦ κάνουμε καὶ κολακείες. Μόνου σ' αὐτὴ τὴν περίσταση ἐπιτρέπεται ἡ κολακεία.

Ἡ Κατερίνη ὅμως τὸ κατάλαβε ἀπὸ μοναχὴ της. Μάντευσε ποιά εἶναι ἡ ἀληθινὴ εὐγένεια, ποὺ βγαίνει ἴσια ἀπὸ τὴν καρδιά.

Δίνει τσάι στίς ἐπισκέπτριές της καὶ δὲν ξεγᾶ καμμιὰ. Περιποιεῖται μάλιστα πιδ πολλὴς κουκλες ποὺ εἶναι δευλὲς καὶ ντυμένες φτωχικὰ, καὶ τοὺς προσφέρει φανταστικὰ γλυκὰ καὶ σάντουιτς, ποὺ ἔχει κανεὶς μὲ τὰ κόκκαλα τῶν ντόμιου.

Ἡ Κατερίνη θάχει μιὰ μέρα ἓνα σκλόνι, ἔπου θ' ἀνθεῖ ὅλη ἡ εὐγένεια τοῦ παλιοῦ καιροῦ.

(Ἀκολουθεῖ τὸ Η')

KIMON AAKIHSZ

ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΙ ΤΟΥ ΤΕΜΠΛΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ JULES CHANCEL.

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —
Ἐβλεπε τώρα πὼς οἱ φόβοι της ἦταν δικαιολογημένοι καὶ πὼς τὸ μικρὸ πριγκιπόπουλο ὑπέφερε πολὺ ἀπὸ τὴ νέα του κατάσταση.

Ἄ, εἶχε πολὺ ἀλλάξει ἀπ' τὸν καιρὸ ποὺ βρισκόταν στὸν Κεραμεϊκὸ τὸ χαριτωμένο ἐκεῖνο ἀγοράκι. Δὲν εἶχε πιά τὰ μακρὰ ἔξανθὰ μαλλιά του. Ὁ Σιμόν τὸ εἶχε κόψει καὶ τὸ κουρεμένο του κεφαλάκι ἔδινε τὴν ἐντύπωση ἑνὸς πουλιοῦ ποὺ τοῦ ἔχουν μαθήσει τὰ φτερά του.

Ντυμένος μ' ἓνα χοντρὸ σταχτι σακάκι, καὶ μὲ τὸν κόκκινο ἐπαναστατικὸ σκοῦφο στὸ κεφάλι καθόταν μὲ τοὺς ἀγκῶνες ἀκουμπισμένους στὸ τραπέζι, βυθισμένος σὲ ρεμβασμό, δίχως νὰ φαίνεται πὼς ἀναγνωρίζει τὴ Νανέττα τὴν παλιά του φιλενάδα. Εἶχε περάσει τόσος καιρὸς ἀπὸ τότε καὶ τόσα τραγικὰ γεγονότα εἶχαν καρφωθεί ἀνεξάλειπτα στὸ φτωχὸ παιδικὸ του μυαλούδακι, ὥστε οἱ ἀναμνήσεις ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἦταν παιδί τοῦ φαίνονταν σὰν ὄνειρο.

Φαίνονταν θλιμμένος, κουρασμένος, γεραμένος πρὶν τῆς ὥρας του. Οἱ κινήσεις του ἦταν κινήσεις γέρου ἀνθρώπου ἀπογοητευμένου ἀπ' τὴ ζωὴ, ποὺ τίποτε δὲν μπορούσε πιά νὰ τὸν χαροποιήσῃ.

Ἡ Νανέττα δὲν μπορούσε νὰ ξεκολλήσῃ τὰ μάτια της ἀπὸ τὸ μικρὸ φυλακισμένο. Ἐξάφνα τὴν ἔβγαλε ἀπὸ τὴν προσήλωσή της ἡ βροντερὴ φωνὴ τοῦ Σιμόν ποὺ ὑψώνοντας τὸ ποτήρι του, φώναζε εὐθιμα:

— Ἐμπρός! Ἄς ἀδειάσωμε τὰ ποτήρια μας στὴν ὕγεια τῆς Δημοκρατίας! Νὰ μᾶς ζήσῃ!

Τὴν ὥρα ὅμως ποὺ ετοιμαζόταν νὰ βάλῃ τὸ ποτήρι στὸ στόμα του, παρατήρησε πὼς ὁ Δελφίνος, δίχως ν' ἀγγίξῃ ὄλλου τὸ ποτήρι ποὺ τοῦ εἶχαν βάλει μπροστὰ του, ἐξακολουθοῦσε νὰ μένη ἀκίνητος καὶ σὰν μαρμαρωμένος στὴν ἴδια στάση ποὺ τὸν εἶχαν βρεῖ τὰ παιδιὰ ὅταν ἤρθαν.

— Ἐ, φίτ, Καπέτε! ἔκανε κοροϊδευτικὰ ὁ μπαλωματῆς. Δὲν ἔχεις ὄρεξη νὰ δοκιμάσῃς ἀπὸ τὸ κονιάκ τοῦ μπαμπά σου;

— Δὲ διψῶ, ἀποκρίθηκε ἐπιτέλους ὁ Δελφίνος μὲ χαμηλὴ φωνή.

— Ἄλλου, ἄλλου αὐτὰ! Δὲν λὲς ἀλήθεια. Δὲ θέλεις νὰ πῆς στὴν ὑγεία τῆς Δημοκρατίας, μὰ σ' ἔμένα δὲν περνοῦν αὐτὰ! Θέλοντας καὶ μὴ θέλοντας, θὰ δοκιμάσῃ.

Καὶ γυρίζοντας πρὸς τὸ μέρος τῆς Νανέττας καὶ τοῦ Νικόλα, τοὺς εἶπε ἐμφαντικὰ:

— Κοιτάξτε, σεις τὰ παιδιὰ τοῦ λαοῦ,

τοῦτο τὸ παλιόπαιδο, ποὺ ἐξ αἰτίας του χύνουν τὸ αἷμα τους οἱ γιοὶ μας στὰ σύνορα. Ἀλλὰ ἐγὼ ξέρω πὼς πρέπει νὰ τὸν ἀναθρέψω, καὶ θὰ τοῦ δώσω νὰ καταλάβῃ πὼς αὐτὸς ὁ κατεργάρης ὁ πατέρας του...

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀποφάσισε νὰ ἐπέμβῃ ἡ γυναίκα τοῦ Σιμόν καὶ νὰ δώσῃ τέλος σ' αὐτὴ τὴ σκηνὴ ποὺ εἶχε κατακαρᾶξῃ τὴ Νανέττα.

— Ἐλα, ἔλα, Σιμόν, ἔκανε. Κοίταξε καλύτερα νὰ τιμήσῃς ὅπως τοῦ ἀξίζει τὸ δῶρο ποὺ σοῦ ἔφεραν οἱ φίλοι σου, καὶ ἀφῆσε ἡσυχὸν τὸν μικρὸ Καπέτο. Ἄν δὲ θέλει νὰ δοκιμάσῃ ἀπ' τὸ κονιάκ, τόσο τὸ καλύτερο. Θὰ μείνῃ περισσότερο γιὰ μᾶς καὶ θὰ τὸ πιούμε μοναχοὶ μᾶς ὅλο.

— Αἰκίνο ἔχεις, παραδέχτηκε ὁ Σιμόν. Δὲν ἀξίζει νὰ σκάω γιὰ τὸ λυκόπουλο. Ἐμπρός, κέρνα!

Καὶ χωρὶς νὰ ἐπιμένῃ περισσότερο, ἄρχισε ν' ἀδειάζῃ τὰ ποτήρια τὸ ἓνα ἐπάνω στ' ἄλλο, ἐνῶ ὁ Νικόλας τὸν κερνοῦσε σὰ νὰ μὴν ἔκανε ἄλλη δουλειὰ σὲ ὅλη τὴ ζωὴ του.

Πίνοντας ἀδιάκοπα, ὁ Σιμόν, δὲν ἔπαυε νὰ μιλάῃ καὶ νὰ ἐκθέτῃ αὐτὸ ποὺ ἐνόμιζε «τὸ ἐκπαιδευτικὸ τοῦ σύστηματος».

— Ἐχει κάγει κιάλας ἀρκετὲς πρὸδους ὁ Καπέτος μας, ἔκανε μὲ καμάρι. Ὡς τὰ τώρα τοῦ γέμιζαν τὸ κεφάλι του μ' ἓνα σωρὸ περιττὰ πράγματα: ἱστορία, κατήχηση καὶ ξέρω γὼ τί ἄλλες τέτοιες παρλαπίπες. Ἐγὼ ὅμως τοῦ μαθαίνω νὰ στρώνῃ τὸ κρεβάτι του, νὰ πλύνῃ ποτήρια καὶ ν' ἀγαπᾶ τὴ Δημοκρατία.

Καὶ γυρίζοντας πρὸς τὸ μικρὸ:

— Ἐ, τί λὲς, Καπέτε, δὲν εἶμαι καλὸς δάσκαλος;

Ὁ Δελφίνος δὲ μίλησε, μὰ αὐτὸ οὔτε τὸ πρόσεξε κἄν ὁ «δάσκαλός» του. Εἶχε κατεβάσει κιάλας δύο ποτήρια ξιχειλά κονιάκ καὶ τώρα μίλαγε μονάχος του χωρὶς νὰ τὸν νοιάζῃ ἂν τὸν ἀκούγαν ἢ ὄχι. Ἐφώναζε, χειρονομοῦσε, καὶ οἱ κουβέντες του τώρα ἦταν ὅλο καὶ πιδ ἀσυνάρτητες καὶ μπερδεμένες.

— Κοιτάξτε, οὐρλιαζε, ὁ γιὸς τοῦ βασιλιά δὲ φορᾶε τὸ πένθος τοῦ μπαμπά του, τοῦ κανάγιο τοῦ μπαμπά του. Ὅχι! φορᾶε τὸ πένθος τοῦ Μαρά, τοῦ φίλου τοῦ λαοῦ... τοῦ φίλου μου! Ποῦ τὸν δολοφόνησε ἔτσι ἄτιμα ἐκεῖνη ἡ ἀριστοκράτισσα ἡ Καρλόττα Κορνταί! Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἔθαψαν ἐκεῖνο τὸ μεγα-

λο πατριώτη, ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα τοῦ φόρεσα τὸν κόκκινο σκοῦφο. Χά, χά, χά! Ἐμεῖς φορᾶμε κόκκινα ὅταν ἔχουμε πένθος, ἐμεῖς οἱ Δημοκράτες!

Ἡ φλυαρία τοῦ μπαλωματῆ ἐξακολούθησε ἀκατάπαυτη ἐπὶ κάμπωση ὥρα, γεμάτη ἀσυνάρτητες. Κανένας πιά δὲν τὸν ἀκούγε. Ἡ γυναίκα του, συνειθισμένη ἀπ' αὐτὰ, εἶχε κατεβεῖ στὸ κάτω πάτωμα γιὰ νὰ φροντίσῃ τὸ νοικοκυριὸ της. Ὁ Νικόλας δὲν τὸ εἶχε κουνήσει ἀπ' τὴ θέση του. Ἡ μὴ του φροντίδα ἦταν νὰ γεμίξῃ ἀδιάκοπα τὸ ποτήρι τοῦ Σιμόν, γιὰ νὰ τὸν ἀπομεθύσῃ ὅσο μπορούσε γρηγορώτερα.

Ὅσο γιὰ τὴ Νανέττα, αὐτὴ εἶχε πλησιάσει τὸ μικρὸ Δελφίνο, ποὺ ἐξακολουθοῦσε νὰ μένη ἀκίνητος, καὶ ζητοῦσε νὰ βρῇ εὐκαιρία γιὰ νὰ τὸν κείνη νὰ καταλάβῃ, μὲ ἓνα χαμόγελο, μὲ ἓνα βλέμμα, πὼς εἶχε διπλα τοῦ μιὰ φίλη.

Ἐντωμεταξύ, τὰ ποτήρια ἀδειάζαν, καὶ οἱ μποτίλλιες ἐπίσης ἀδειάζαν, καὶ ἡ γλώσσα τοῦ

Ὅπου βρισκόταν ὁ Σιμόν καθισμένος μπροστὰ στὸ τραπέζι. (Σελ. 110, στ. β')

Σιμόν γινόταν ὄλο καὶ πιδ μπερδεμένη καὶ τὰ μάτια του θόλωναν. Δὲν ἤξερε πιά ποὺ βρισκόταν.

Ἀπὸ τὰ χεῖλη του ἔβγαίναν λόγια χωρὶς κανένα νόημα, ἀναρθρώες φωνές, ζητωκραυγές, βρισίες, κατάρες. Πότε τὰ ἔβαζε μὲ τοὺς Αὐστριακοὺς ποὺ εἶχαν νικήσει τὰ δημοκρατικὰ στρατεύματα στὸ Σωμὸρ, πότε καταριόταν τοὺς δολοφόνους τοῦ Μαρά καὶ χτυποῦσε τὴ γροθιά του στὸ τραπέζι. Ἐξάφνα σταμάτησε μονομιὰς νὰ μιλάῃ καὶ τὰ μάτια του ἔκλεισαν. Προσπάθησε νὰ σταθῇ ἔρθιος, μὰ δὲν τὸ κατάφερε ἔπεισε βαρὺς σὲ μιὰ καρέκλα, ἔγειρε τὸ κεφάλι του ἐπάνω στὸ τραπέζι, κι' ἔμεινε ἀκίνητος. Ὁ Νικόλας ἀναστέναξε μὲ ἀνικηφόρητη κι' ἔδειξε στὴν ἀδελφὴ του τὸν ἀνάσθητο πιδ Σιμόν.

— Ὅριστε, εἶπε, τώρα πιά δὲ θὰ μᾶς ἐνοχλήσῃ γιὰ κάμποση ὥρα.

Τὰ παιδιὰ ἦταν μόνα τους. Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἔμειναν ἀκίνητα κι' ἀμίλητα ἀπὸ

φόβο μήν ξυπνίσουν το μεθυσμένο λιγο-λίγο όμως ξεβαρρεύτηκαν και ο Νικόλαος είπε στη Νανέττα:

— Έμπρός λοιπόν, τί περιμένεις; Μίλησε στο φίλο σου, πές του δ, τι έχεις να το πής. Είναι ή στιγμή.

— Ένα ήχηρό ροχαλιτέ από μέρος του Σιμόν επιβεβαίωσε τη σοφή συμβουλή του μικρού καμπούρη, και τότε ή Νανέττα τόλμησε, επιτέλους, να μιλήσει στο γιό του Λουδοβίκου ΙΓ'.

(Ακολουθεί) ΓΕΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΑΝ

ΑΘΗΝΑ-ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΟ ΚΑΡΑΒΙ

Αγαπητοί μου,

ΟΤΑΝ δεν είναι τραγική, ή άρρώστεια είναι ίσως το πιο κομικό πράγμα του κόσμου! Πόσα γέλια δεν κάνατε με άρρωστους, μικρούς ή μεγάλους, που παραξένιαζαν, που γρίνιαζαν, που φοβόνταν να βάλουν, θερμόμετρο, που δεν ήθελαν με κανένα τρόπο να πάρουν ένα γιατρικό, ή που ξεφώνιζαν όταν τους έρχονταν βεντούζες σε να τους έσφαζαν! Την ίδια ώρα, με την ιδέα κάποιου κινδύνου, μπορεί να κρατηθήκατε. Ύστερα όμως, αφού πέρασε κάθε κίνδυνος, πώς γελάσατε με την καρδιά σας, θυμούμενοι τα κομμάτια του άρρώστου! Γι' αυτό είπα πώς όταν ή άρρώστεια δεν είναι τραγική— και ξέρετε πότε είναι τραγική ή άρρώστεια... — είναι το πιο κομικό πράγμα του κόσμου.

Παραδείγματα χάρη, ή... γρίπη μου. Την άλλη φορά, σας είπα πώς την περνούσα στο πόδι. Φαίνεται όμως πώς το «πόδι» αυτό κούραστηκε να την κρατή, κι' ένα βράδυ, άξαφνα, μ' έπιασε τέτοιος πυρετός, που άναγκάστηκα ναωριζωρίς να πέσω στο κρεβάτι. Αναστάωση στο σπίτι. Άρρωστος ό μπαμπάς! Γρίπη ή μπαμπάς! Πά, πά!... Άμέσως συμβούλια, θερμόμετρα, μαγγάλια, ζεστά, τριψίματα, θερμοφόρα, κουκουλώματα και πάει λέοντας. Στην αρχή, κατά τη συνήθειά μου, δεν ήθελα τίποτα. «Αφήστε με ήσυχο, τους έλεγα, θα γίνω καλά... μόνος μου!». Άλλά στις πιέσεις υποχωρούσα. Με κατάφεραν μάλιστα να βάλω και θερμόμετρο, που έδειξε 38 και 7. Άν αγαπάτε. Τότε γεννήθηκε ή ιδέα... της άσπυρίνης. Και τότε επαναστάτησα στέλληθαι. «Α, ελα κι' ελα, μ' άσπυρίνη δεν έπαιρνα με τόσο πυρετό! Του κάκου μούλεγαν πώς ή άσπυρίνη δεν είναι κίνινο και πώς την παίρνουν ίσα-ίσα όταν έχουν πυρετό, για να ιδρώσουν και να τους πέση. Δεν άκουγα τίποτα. Όχι και όχι!

Άλλά ό πυρετός κρατούσε, ίσως και μεγαλύτερο, και σε λίγο δεν μπορούσα πια να μιλώ καθαρά και... λογικά. Έλεγα

άλλα άντ' άλλων. Και καθώς έξακολουθούσαν να με πιέζουν για να πάρω άσπυρίνη, έπρόβαλλα πράγματα που καμμιά δεν είχαν σχέση:

— Το καράβι!

— Ποιό καράβι; τί λές τώρα; Θα πάρης την άσπυρίνη σου επιτέλους, να κοιμηθούμε;

— Όχι!

— Γιατί;

— Μά... σταθήτε να σας εξηγήσω.

Τό καράβι...

— Πάλι το καράβι!

— Μά ναί!... Πρέπει να πάρω τρεις άσπυρίνες, που είναι άδύνατο. Γιατί άν πάρω μία ή δυό... το καράβι θα βουλιάξη!

— Παραμιλείς, καλέ;

— Ούφ, άφήστε με!

Τελοςπάντων, επέμεινα, ως που βαρέθηκα και μ' άφησαν με τα ζεστά μου να κοιμηθώ. Καλά έκαμα ή κακά, δεν ξέρω. Ξέρα μόνω πώς κατά το πρωί έδρωσα και χωρίς άσπυρίνη, ό πυρετός μου κατέβηκε στα 37 κι' από τότε δεν ξαναέβηκε. Είχα... σωθεί! Και τότε πια άρχισαν τα γέλια και τα πειράγματα:

— Θα βουλιάζε το καράβι, έ; Χά, χά!

— Μά ποιό καράβι, άλήθεια;

— Ποιό καράβι, δεν μου λένε και μένα; Στόν ύπνο μου τό είχα ίδει; Και πάλι, τί σχέση είχε ή άσπυρίνη που θάπαιρνα, με τό καράβι που θα βουλιάζε;

Τού κάκου προσπαθούσα να βρω τόν ειρμό. Κι' όμως θυμούμουν πολύ καλά, ότι τή νύχτα, όταν παραμιλούσα, τόν ειρμό αυτό τόν είχα. Ποιός ξέρει ποιά λεπτομέρεια τού... όνειρου μου είχα ξεχάσει. Κι' αφού δεν μπορούσα να δώσω εξήγηση, γελοούσα κι' έγώ μέ... το καράβι μου.

Άλήθεια, εν' από τα πιο κομικά της άρρώστειας—όταν, πάντα, δεν είναι τραγική—δεν είναι κι' αυτά τα παραμιλητά; Να βλέπετε άξαφνα έναν άνθρωπο φρόνιμο, λογικό, να παραλογίζεται, να τρελλανίζεται και να μής ξέρη τί λέει! Γιατί; Γιατί τό θερμόμετρο δείχνει 38 και 7! Σε λίγο όμως ό πυρετός πέφτει κι' ό άνθρωπος ξεκαθιίνεται λογικός και φρόνιμος όπως πρώτα. Για τή μέθη έλεγαν οι άρχαίοι πώς είναι «μικρά μαγία», δηλαδή μικρή τρέλλα. Κάτι τέτοιο μπορεί να πη κανείς και για τόν πυρετό. Και μάλιστα για τόν πυρετό της παράξενης αυτής γρίπης, που και μεγάλος όταν δεν είναι, ξεκαρβαλώνει άμέσως τό μυαλό και τό κάνει να μοιάζει με ρολόι που χτυπά μεσάνυχτα τό πρωί...

Και να συλλογίζεται κανείς πώς ό πυρετός αυτός, με τα καράβια του και με τόλλα κομικά του, δεν είναι παρά ένας εδεργέτης και σωτήρας. Γιατί αυτός κάποιος καλό τόν άρρωστο. Ούτε τα γιατρικά, ούτε τίποτα. Μόνο ό πυρετός, που ανεβάζει τή θερμοκρασία τού σώματος

και τό κάνει ικανό, με την εσωτερική αυτή ζέση, να νικήσει, να παλέψη με τό κακό και να τό νική. Άλήθεια, και μιά φορά τό κακό είναι τόσο μεγάλο, τόσο δυσκολονίκητο, που ό πυρετός πρέπει να μεγαλώση και να διαρκέση πολύ για να τό νικήση, και τό κακόμοιρο τό σώμα δεν άντέχει, εξαντλείται και, στο πάλεμα, νικά τό κακό. Άλλά τότε ή άρρώστεια είναι τραγική κι' ό Θεός να μές φυλάξη...

Όστόσο, άσπυρίνη' δεν πήρα και τό καράβι δεν βουλιάζε. Άς γελοούμε λοιπόν σαν τό θυμούμαστε...

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΑ

ΧΙΟΝΙ ΣΤΟ ΒΟΥΝΟ

Έχει ό παλκός άσπρα μαλλιά, κι' όλασπρα γένια και μουστάκια, κι' νά, κι' άλλος παλπούλης, ναί! με πόσα πόσα άσπρα μαλλάνια!

Και πότε τάβγαλε; Ός τά χτές, άσπρα καιμιά δεν είχε τρίχα! Μά ούτε κι' έγώ τόσο, ποτέ, κρύωνα, ούτ' είχα τέτοια βήχα! «Γκού! γκού!»

ΧΙΟΝΙΖΕΙ ΟΛΟΕΝΑ...

Γέροντι πια ή μέρα. Μαύρα σύννεφα βαριά στόν ούρανό άπλωθήκαν. Σκοτεινιάζει, κι' ώρα τήν ώρα αυξάνει ή λύσσα τού βουναίου...

Νά! νά! τό χιονί! δάλασπρο, ναί! στριφογυρίζει τόν άέρα πέρα ως πέρα... Πέφτει στο δρόμο, πιά στη στέγη, σιγανά... Τί φως παράξενο που παίρνει ή μέρα!

Χιονίζει όλοένα. Πής βράδυ, σκοτεινιά. Πάθει ό βοριάς. Πηχτά χιονίζει τώρα. Φλογουανάει τό τζάκι, κι' ή γιαγιά άρχινά: «Έίτανε μιά φορά, σε κάποια χώρα...»

ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΟ ΠΡΩΙΝΟ

Έξω, μπροστά τό κρύο θα τσουένη. Άκου τόν τρελό βοριά! Λύκος, λές, είναι και σκουέει. Σε παγώνει ως τήν καρδιά.

Νά χυθώ άλλη μιά στο στερώμα; Τό καιμένο! τί ζεστό! «Ντιν, ντιν, ήντιν...» Δεν καλόφρεε δά άκόμα, κι' αυτό να χτυπά όχητό!

Και να πάω πρέπει στη βόση! Τί να κάνω; Άς πάω! έμπρός! «Όσο άς πά' νάη χιονιστεί, νάσαι έσύ, λέει, καθαρός!»

Φοφφ! ξεπαγίωσα! Μά τώρα σαν πιά μαλακό τό κρύο... Έφαγα, ήπα. Έννια ή ώρα! Έφυγα, μητέρα, άντιό!...

Η. ΓΕΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Η ΔΕΗ ΣΗ

Σκοτεινιάσε... Στή σιγαλιά τού κήπου φτερουγίζει βουβό κάποιο μουστήριο... Η [λέονα μοναχή, καθώς φυσάει ό άνεμος, λές κά [τι ψιθυρίζει σαν φυλμωδία μυστική, στόν [Πλάση προσευχή.

Γυμνή παρέχει ή άμυγδαλιά ύ [φώναι τά κλαδιά της, σαν χέρια παρακλητικά σε δέηση [βουβή' και ζητάει πούχασε και στήν [άπειλαισιά της κήρε μιά στάση τραγική να γίν [επισκουσθή.

Μαύρη σιά, κατάμηση, πιά και [τό κυπαρίσσι κατωμένο, τήν κορφή στήν [κάτω γέροντι πλάση' θαρείς, μετανοούσε κι' αυτό, που [θέλησε ν' άφήση τώ χάρμα και παρήφανε στά σύν [νεφα να φτάση.

Όλα τους λένε προσευχές, με [τάνοιες ψιθυρίζουν... Καύρες όλόγουρα σκέες, φανά [ματα, γυρίζουν. Άρκενίνο κατακόκκινο στή δέση [— τό φργάρι (κάποιο καντύλι θεϊκό) τις προ [σούχες θά πάρη. Ούράνιο Τόξο

κούσει για τήν ήμερα που ή μικρούλα πρωτοπερπάτησε στο σπίτι μας. Τήν είχαν αφήσει να παίζη μόνη και ξαφνικά, χωρίς κανείς να τό περιμένα ή χωρίς να κρατείται πούθενά, πρόβαλε στήν πόρτα της άντικρινής; κάμαρας... Έτσι μιά διηγείται ή μητέρα μου. Και κάθε φορά ή τρυφερότατη νοσταλγία φωτίζει τή μορφή της. Τί διαφορεός εκείνος ό καιρός! Ήταν τότε τά πρώτα μου βήματα: ό πρώτος-πρώτος περιπάτός μου... Άπό τότε, καθώς περνούσαν τά χρόνια, τόσο και περισσότερο μ' άρεσε να περπατά. Στους εύρύχωρους δρόμους της πόλης, στους δρόμους π' άνοίγονται ελεύθερα στήν έξοχή, στά μονοπάτια που κρύβονται στα δάση ή σε' άλλα που περνούν άκρη-άκρη στο βράχια κι' έπειτα καθυφορίζουν άπότομα στήν άκρογιαλιά. Γιατί ό μικρικοί περίπατοι, που κι' άν γίνονται, δίνουνε τήν ίδια πάντα χαρά: τή συναίσθηση ότι είσαι γερός και μπορείς, σαν τά πουλιά που σπαθίζουν τόν άέρα, ελεύθερος και σύ μέσα στή φύση, άπ' όπου θέλεις, να περπατάς.

Μαγιάνα

Ο ΤΡΕΛΛΟΣ

Ήταν ανοϊκάνικο πρωί. Περνώντας μπροστά από τό χαμηλό σπίτι τού μπαμπά-Δημήτρη τού τρελλού—όπως τόν ήξεραν όλοι στο χωριό—άκουσα τά δυνατά του γέλια.

Μ' όλο τό φόβο που άισθανόμασταν όλα τά παιδιά στο αντίκασταν όλο, εν τούτοις πλησίασα τό παράθυρο και σκαρφαλώνοντας πάνω σε κάτι πέτρες που βήχνα εκεί κοντά, κατόρθωσα να δω στο εσωτερικό τού δωματίου.

Και τότε είδα ένα θέαμα που μ' έκαμε να φρίξω, και που νομίζω ότι τό βλέπω άκόμη όλοζώντανο μπροστά μου.

Ο τρελλός, καθισμένος μπροστά στο μονάκρηβο και κουτό τραπέζι του και κρατώντας μιά μακρυνά βελόνα, σούβλιζε ένα σκυλάκι— που Κόριος οίδε από ποιά τό είχε προμηθευθεί—γελώντας τό ήλιθιο γέλιο του καθώς έβλεπε να τινάζεται τό αίμα τού δύστηνου ζώου, που μάταια άγωνιζόταν να γλυτώση από τά χέρια του.

Και τότε άθελα μου ήλθαν στο μυαλό κάτι λόγια που άκουσα να λένε για τήν προέλευση της τρέλλας του.

Θά ήταν ως δεκαεπτά χρονών, έλεγαν, όταν μιά χειμωνιάτικη νυχτιά που τό χιονί έπεφτε πυκνό, χτύπησαν τήν πόρτα τού σπιτιού τού πατέρα του.

Έκείνος άνούποτος άνοιξε νομίζοντας πώς θα ήταν κανένας παραπλανημένος όδοκόρος, ζητώντας να περάση τή νύχτα τού άλλ' άμέσως μπήκαν ληστές και μπροστά στα μάτια τού Δημήτρη, που καθώς είχε δει τ' άγνωρα πρόσωπά τους είχε μείσει τρέφης φοβισμένος σε μιά γωνιά, σκότωσαν τόν πατέρα του και τή μάνα του κηλώνοντας στο στήθεια τους άπ' ένα δίκαιο μαχαίρι.

Στό θέαμα αυτό, τό παιδί έβαλε μιά φωνή κι' ύστερα έξασπασε σε άδιάκοπα γέλια. Είλε τρελλανιά!

Κι' όταν πια φθάσαμε καί, έτρεξα να κλειστώ στήν κάμαρά μου και, περμένη προούμια στο κρεβάτι μου, άφησα να ξεσπάση ό θυμός μου και τό πείσμα μου για τήν προσβολή που πήρα.

Νά με χτυπήσουν! Νά με ταπεινώσουν έτσι στα μάτια της παρέας μου! Έμένα, που ήμουν άλογηγός της! Κι' έκλαιγα, έκλαιγα άπαρηγόρητα τό χαμένο μου γόητρο.

Νόμιζα τότε πως μεγαλύτερη λύπη, μεγαλύτερη δυστυχία δε μπορούσε να γίνη. Άλλά τώρα ήθε καιρός που με χαρά ξεχνά τις ταρινές μου πιόνες για να περάσω λίγες στιγμές με τις πρσσμέννες καιδικές μου στενοχώρες.

Μαγιάνα

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Συχνά, όταν διαβάω και γύρω μου είναι ήσυχία, σιγά-σιγα, χωρίς να τό καταλαβαίνω, σφαλούν τά μάτια μου, τό βιβλίο κέφτει στα γόνατά μου και, χωρίς πια να σκέπτομαι αυτά που διαβάζω, τρέχα τή φαντασία μου στα παρασμένα παιδικά μου χρόνια.

Τί χαρούμενα, τί εύθυμμένα περνούσε τότε ό καιρός! Μιά στή τραγωδία και τα παιχνίδια, κηκόσαν οι μέρες. Όλες γελαστές, όλες φέροντας μιά καινούργια χαρά. Μέσ' στο νού μου άνακατομένες περνούν, σταματούν λίγο και πάλι χάνονται όλες οι παρασμένες μου εύθυμμένες στιγμές. Γιατί όμως άκόμη δε μπορώ να ξεχάσω τήν πρώτη τή μου λύπη; Ίσως γιατί μού κηκόσαν τήν περιφάνειά μου. Τήν θυμάμαι τώρα σαν να μής έχει περάσει καθόλου καιρός από τότε.

Ήμωνα στο Ζάπκειο με τήν κυβερνώνα μου. Έπαίξα μ' άλλα παιδάκια μπροστά της. Μιλούσαμε μεταξύ μας γαλλικά, γιατί άλλως μές μαλώναν οι δασκάλες μας. Κάποτε όμως μαλώσαμε, και για να λούσω τις διαφορές μας, ή ελληνική γλώσσα μας φάνηκε πιο κατάλληλη. Κι' ενώ δημηγορούσα μ' έξαψη: Μάπ! ένα χέρι έπεσε βαρό στο μάγουλό μου κι' ένα άλλο με τραβούσε άπ' τ' ατί και μ' άνάγκασε να σταθώ όρθια με τήν πλάτη σ' ένα δέντρο. Δεν έκλαψα ούτε ζήτησα συγγνώμη.

Κι' έτσι έμεινα πρωρημένη ως τήν ώρα που ξεκινήσαμε για τό σπίτι.

Μου ξαναρχόνταν όλα αυτά στο μυαλό μου, όταν μιά πέτρα, άπ' εκείνες που πατοόσα, έσφυγε κι' έπεσε μ' άρκετο κρότο, πάνω στις πλακές της μικρής αλή, που περιτριγυρίζε τό σπίτι, και τρώμαξε τις λιγοστές κότες που πηγαίνεόρχονταν εκεί μέσα και βοσκόσαν.

Στό άκούσμα τού θόρυβου ό τρελλός γύρισε άμέσως προς τό μέρος μου' και αφού με είδε, κηλώνοντας δυνατότερα γέλια, σηκώθηκε απ' τήν καρέκλα του κι' ήλθε προς τό παράθυρο.

Ο φόβος που άισθανόμωνα για τόν μπαμπά-Δημήτρη λές και μούβαλε φτερά τό πόδια μου: με δυό πηδήματα βρόθηκα έξω από τήν αλή τού σπιτιού του, και τρέχοντας πήρα τό δρόμο τού δικού μου, ενώ σ' ατίά μου έφθαναν διαρκώς τά γέλια τού τρελλού.

Τούλιος Καίσαρ

Η ΧΑΡΑ

(Στοχασμοί)

Τή χαρά δύσκολα μπορεί να τή δοκιμάση κανένας σ' αυτόν τόν κόσμο κι' όταν τή δοκιμάζει, είναι πρόσκαιρη.

Είναι στιγμές, που μέσα του κάθε άνθρωπος νοιώθει τήν άνάγκη να διώξη τή λύπη του, να μεταφερθή σ' άλλους κόσμους, πια χαρούμενος. Ναί! Μά είναι και στιγμές, που ή λύπη μας ψυγεί νομόνη της, άθόρυβα, χωρίς να τή νοιώσουμε καν' χωρίς να τό καταλάβουμε καλά-καλά, ή ψυχή μας χάρει και με κάθε μέσο εκδηλώνει τήν κατάστασή της αυτή. Η χαρά κυριαρχεί, γίνεται βασίλισσα, μιά μιά βασίλισσα τρελλή, που σε λιγάκι θα έκθρονισθή. Τή στιγμή της κυριαρχίας της, λές και παίζει κρηφοτάλι με τις λύπες και δε βρίσκονται μεταξύ τους... Κάποτε όμως...

Κάποτε όμως—τί φοβερή στιγμή!—οι λύπες, σαν πολλές που είναι, πιάνουν τή χαρά, τής κόβουν τά φτερά και δε φτερουγίζε πια...

Οι καταστάσεις αυτές είναι άπό τις συνηθισμένες στον άνθρωπο, κι' όποιος ξέπεισε τόν έαυτό του καλά, βαθιά, θα δη ότι όλοι μας πότε λίγο, πότε πολύ νοιώσαμε τέτοιες στιγμές, που στο μέσον πετούσ' ή χαρά πότε δά, πότε καί, χωρίς να χει καμμιά όριμένη διεύθυνση, γιατί είναι τρελλή. Καθώς όλοι μας ξερούμε, ή πιά φοβερή στιγμή έφτανε τό φαλλιδίσιο των φτερών της, που σε θεϊκό φυσικό δράσιν τήν ψυχή μας. Έν' άπείρανο σκοτάδι χύνεται τότε μέσα μας...

Στή μνήμη μας πάντοτε έρχονται τέτοιες άναμνήσεις, και μάλιστα σ' εν' από τά πολλά φαλλιδίσια της χαράς μας, που μές συνεισφέρνει για μιά στιγμή κι' έπειτα μές ψυγεί και μές άφνει μόνος... Ατή είναι ή φαινομενική χαρά, πολύ μικρή διάρκεια, που μές κυριέει χω-

